

ناونیشانك بـ وتاركي بـ ناونیشان! . . سه ديق سه عيد وا ندزی

له ژماره ههفتی گڼ قاری سهنگینی (دیوان) دا، (سه عيد عه بدو)
وتاركي له باره یی مانی کچانی دووکه و ئاگر، به ناوی (وتاركي
بـ ناونیشان) نووسیوه. خو نهر که وتاره که ده بینت، بیری بـ نهوه
دهچت که نه مه لککینهوهیه کی وردو هه مه لایه نهیه له باره یی نهوه
مانه وه، که چی کات وتاره که ده خو نته وه، بهرشت کی پچه وانه
ده که و ت و ده بینت که س بهشی وتاره کی هیچ په یوه ندی بهو
مانه وه نییه و بهش کی په سندانی خه تی و بهش کی تریشی،
باسکردنه له چند نووسه رك، که دوورو نزيك په یوه نديان به
ناوه کی مانه که وه نییه. هه به ته، من نهو مانه مه
نه خو نته وه، چونکه هشتا نره یی خو نه وهی له گه ده یان کتبی
دیکه نه ها تووه، بیه له باره یی ناهه کی مانه که وه هیچ نا یین،
ته نها له باره یی نهو چند سهرنجه کورت و اگوزهرانه یی نووسه ری
وتاره که ئیستك ده که یین، که گویا به تگه یشتنی نهو، چند
هه یه کن له مانه که دا هه ن و به سهر وهرگگیی مانه که ته په یون.
بهرله وهی باس لهو سهرنجان به کم، ده مه و ئاماژه به وه بدهم، که
وهرگگیی نهو مانه، یه که له وهرگگیی کارامه و جواننووسه کانی
ئمه و منیش پشتر له باره یی وهرگگیی انه کانییه وه، سهرنج و دیدگای
خم خست ته وو، به ام نایشارمه وه ز بهی نهو به ناو هخانه یی له
کاره کانی نهو وهرگگیی ده گیرین (که من پشتریش وه سامی
هه ندکیانم داوه ته وه) له استیدا هخه نین، به کو تگه یشته
له زمانی وهرگگیی ان و هه ندی واتایانه یی وشه و زمان له کاری
وهرگگیی اندا. زمانی کوردی، له جری نهو زمانانه یی، که ناتوانرت
فم کی جگیری واتایانه یی پدهیت و دهش وشه یه زرتتر له
هه ند و مانایه کی هه بت، یان میتا فرت بت بشتك، بیه ده بـ
هه میسه دیو کی دیکه یی واتایانه یی نهو زمانه ببینین، که دیو کی
ناسته وخی واتایانه و ئاماژه ییانه زمانه، له گوزارشتکردن و
دهربیندا، ئستاش دینه سهر سهرنجه کانی نهو به ئزه، له باره یی
وهرگگییانی مانه که وه.

▪ نووسه ر نووسیویه تی: (نازانم بچی وهرگگیی وشه یی با یی زی
به کار هه ناه، چونکه با یی ز ته نها بـ ده و هتان و بـ

بووارکی دیاریکراوه، وهك با ییژی ئاشتی، با ییژی
 په نابهران) پرسپار ئه وهیه، ت با ییژی وهرگژی ئه مه با مانه،
 نه زاننه با ییژی وشهیه کی سیاسیه؟ له استیدا، با ییژی
 لهره دا ئامازهیه کی سیاسی نییه، به کو نرخاندن و پزانی و
 پایه دارکردنی کارکه که نمونه یه. ئه مه په یوه ندی به
 دیوکی دیکه واتیایانه زمانه وه هیه. له زمانی کوردیدا،
 ده یان نمونه یی له وشوه یه هه، ده توانم با م نا استه و خ،
 ئامازهیه کی دیکه واتیایانه به ده ر له واتا
 بنه هتیه کانیان ده گه یه نن. با نمونه ده گوترنه: (له چاو
 شری ناگه ته وه) به ام ئایا که س هیه له شری نه ترس نه؟
 ئایا شری لهره دا هه مان ئه وشری نه و جه نگه هکانه؟ یا خود
 ده گوترنه (ده یی به هه شته) که س به هه شتی بینوه، تا وه سفی
 شو نه که به به هه شت بکات؟ یان ده گوترنه (له سهر سهرمت
 داده نم) ئایا ده توانین مر ف له سهر سهرمان دابنه یین؟ به یه
 وشه یی با ییژی هیه کی تدا نییه و پتر نرخاندنی
 کارکه نه هه ندکی سیاسی هه به ت. دواتر ده نووسنه
 (نو نه رمان هیه و که سیش دانی پدا ناننه) ئه گهر ئه مه
 به چوونه ی نووسهر است به ت، من نازانم ئه وه هه موو
 نو نه رایه تییه حکومت، له ده یان واتی دنیا دا چی ده که نه؟
 ئه ی به چی فه رمانگه یه هیه به ناوی په یوه ندیه کانی ده ره وه؟
 نووسهر نووسیویه تی: (وشه یی دمنیشای له جیاتی خه هفان به کار
 هه ناوه، ده بووایا بنووسنه ئاستی ئاگایی دابه زیوه) ئه گهر
 که س که خه فا و واتا تووشی (زه هایمه ر) بووبنه، ئاگایی
 ده م نه نه؟ ئه گهر ئه وه که سانه، ئاگیان به یی ئاست هه بکش
 و دابکش، ئه و دواتر که ئاگیان به رزبووه وه ده گه نه وه
 باری ئاساییانه ییانی خیان و کار و هفتاریان زهر
 هزریانه ده به ت. با زانیاری نووسهر، ئه وانه ی تووشی نه خشی
 له بیرچوونه وه ده بن، ئاگیان ورده ورده و به خراییی
 نام نه نه، چونکه خانه کانی م شک ده مرن، به یه دابه زین و
 هه ستانه وه له ئاگایی و مشکیی مر ف که که تووشی نه خشی
 (خه فاوی زه هایمه ر) بووبنه نییه، ، خ م شک فشاری خو نه
 نییه، تا به رزبته وه و نزم به ته وه. تا کو ئاستاش چاره سهرکی
 بنه هتی به ئه وه نه خشییه نه دزراوه ته وه. به یه که سانی
 خه فاو، ئاگیان نام نه نه و به نه مانیشی، جارکی تر
 نایه نه وه دخی ئاسایان، چونکه خانه کانی م شک، تا که خانه
 له له شی مر فدا که مردن، وهك خانه کانی دیکه له شی جارکی تر
 دروست نابنه وه. به یه ئه و سهرنجه ی پتر هه شکردنه وه ی

لاپه هكه يه، نهك هڅنه گرتن.

▪ نووسهر نووسيو يه تي: (وەرگړ وشه يه خچا ي به به فرگر به کار هڅناوه که تورکيه و ئمه وشه به فرگرمان هه يه) به گومان، وهك نووسهر ده ت وشه (يه خچا) تورکيه، به ام به فرگر، هاوواتا يه خچا و (سه لاجه) نييه به زانيار ي نووسهر، به کو له زمان ي کوردي، به فرگر له بهرام بهر وشه (موجه ميده) به کار دت، چونکه دياره ئه مه يان، له يه خچا يه کجار سار دتره و به فر ي ز رتر ده گرت. به پچه وانه وه يه خچا، به شکی که می که (فر زه ره که يتي) به فر ده گرت. به يه به فرگر، هاوواتا يه خچا نييه، گه لک جار سار دکه ره وه به کار دت، که ئه مه يان به بوا ي من گونجاوتره.

▪ نووسهر نووسيو يه تي: سته ي (چونکه گوتی ئه و ناتوان متمانه به و قه چپه يه بکات) ده بوو به و جره بت (چونکه ئه و ناتوان متمانه به و قه چپه يه بکات). به گومان ئه م دوو سته يه، له ووی ئا ماژو لايه نی زمانيشه وه جيان له يه کتری، چونکه له سته ي يه که م جه ختکردنه وه له گوتنك هه يه، به پچه وانه ي سته ي دووهم.

وړای ئه مانه ش، نووسهر ي وتاره که، گهر چي هڅنه له زمان ي دهر ب ين و گوزار شتکردن له مانه که ده گرت، به ام ئه و خشي له وتاره که يدا ئه و هه لانه ي کردووه. به نموونه نووسيو يه تي: (ئوان له بهرو پشتدا نازاريان هه يه و ن مانگ کړپه يه کيان هه گرت) مه به ستي نووسهر ي وتاره که له کړپه، ئه و مندا هه يه که له ن و ه م و سگی ژن دايه، به ام دهر ب ينه که ي هه يه، ئه گهر به پ ي ده ب ينه که ي ئه و بت، ئه و ا کړپه که له ئام ز هه گيراوه، جگه له مه ش (کړپه کان) دروستتره، چونکه ژنه کان ک نه! له شو نکی دیکه ش نووسيو يه تي: (سهر بار له ژر بار گرانتره) ئه م ئيدي مه که له ک مه گاي ئه مه دا زر به کار دت به و شوه يه يه (سهر بار له بن بار گرانتره) واتا سهر بار و بن باره که، له سهر پشتي و لاغه که يه (باره به ره کان) ئه گهر به پ ي دهر برينه که ي نووسهر بت، لره دا (سهر بار و بن بار) هه يه و ژره وه، واتا ژره وه ي باره که هه مووی. خ زمانزان و که سانی پ شو له خ وه نه يانگو وتوو (بن بار) ئه م ورده کاري يانه، ز رجار ده بنه ه کار ي گ يني مانا کانی زمان و دهر ب ين، که ده ش واتا يه کی تر و ئا ماژو يه کی تر بگه يه نن. دوا جار ده م خ زگه نووسهر ي وتاره که، ههر سه دو شه ست و س هه هه که ي ب او ده کرده وه، به ئه وه ي خو نهران بهر چاو ووني يان زياتر بت و بزنان

هځنه ګان چين!

نهم بابه ته له ژماره (9) ى ګڼځاى ديوان، شوباتى 2022
بڼا وکړاوه ته وه.